

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA MAȘAEV v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 14043/18)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

4 aprilie 2023

Hotărârea este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Maşaev v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită în cadrul unui Comitet compus din:

Jovan Ilievski, *Președinte*,
Lorraine Schembri Orland,
Diana Sârcu, *judcători*,

și Dorothee von Arnim, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 14043/18) *versus* Republica Moldova, depusă la Curte în baza Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) la 10 martie 2018 de către un cetățean moldovean, dl Denislam Maşaev, născut în anul 1986 și care locuiește în Chișinău, fiind reprezentat de către dl S. Cușnir, avocat în Chișinău;

decizia din 19 martie 2019 de a declara inadmisibilă plângerea în baza Articolului 3 din Convenție privind condițiile materiale de detenție și de a amâna examinarea celorlalte plângeri ale reclamantului;

decizia de a notifica plângerea referitoare la Articolul 5 § 1 din Convenție Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”), reprezentat de către Agentul său, dl O. Rotari, și de a declara inadmisibil restul cererii;

observațiile părților;

După ce a deliberat în ședință secretă la 14 martie 2023,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cauza se referă la privarea reclamantului de libertate timp de mai mult de două luni, în pretinsa lipsă a unei bănuieli rezonabile că el comisese infracțiunea care i se imputa.

2. În luna februarie 2017 a fost inițiată o urmărire penală cu privire la presupuse acte de corupție comise de către reclamant. În particular, se pretindea că el, în capacitatea sa de angajat al unui departament din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ceruse și obținuse mită de la o companie privată.

3. La 12 iulie 2017 reclamantul a fost reținut, iar la 14 iulie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a hotărât plasarea sa în arest pentru o perioadă de 30 de zile. În acest sens, instanța a constatat, *inter alia*, că exista o bănuială rezonabilă că el comisese infracțiunea care i se imputa și s-a referit la o serie de documente anexate de către procuror la demersul său privind aplicarea arestului preventiv, dar fără a le descrie conținutul.

4. Reclamantul a contestat încheierea de mai sus și a argumentat, *inter alia*, că nu exista o bănuială rezonabilă că el comisese infracțiunea imputată lui, în timp ce niciunul dintre documentele la care s-au referit instanța și

procurorul nu demonstra vreo conexiune dintre el și crima pretins comisă. Cu toate acestea, recursul a fost respins.

5. La 8 august 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a prelungit privarea de libertate a reclamantului, dar a înlocuit arestarea sa preventivă cu arest la domiciliu. Referitor la bănuiala rezonabilă, instanța s-a referit la aceleași documente ca și în încheierea sa din 14 iulie 2017 (a se vedea paragraful 3 de mai sus). Curtea de Apel a admis parțial recursul procurorului, iar la 23 august 2017 măsura a fost înlocuită din nou cu arest preventiv.

6. La 7 septembrie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a prelungit detenția reclamantului pentru alte 30 de zile, referindu-se la aceeași bănuială rezonabilă ca și anterior, însă Curtea de Apel a casat această încheiere la 20 septembrie 2017 și a dispus eliberarea reclamantului.

7. Reclamantul s-a plâns că privarea sa de libertate între 14 iulie și 20 septembrie 2017 nu a fost bazată pe bănuiala rezonabilă că el comisese infracțiunea care i se imputa și, astfel, a fost contrară Articolului 5 § 1 din Convenție.

APRECIEREA CURȚII

I. DISJUNGEREA CERERII

8. Având în vedere plângerile similare privind condițiile inadecvate de detenție, în anul 2019 Curtea a decis să conexeze această cerere la alte patruzeci și una de cereri (*a se vedea Bulgacov și alții v. Republica Moldova* (dec.) [comitet], nr. 54187/15 și alte 41 de cereri, 19 martie 2019) și a declarat cererile parțial inadmisibile cu privire la această plângere.

9. Curtea consideră acum că trebuie să separe această cerere de celelalte patruzeci și una de cereri și să o examineze separat.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 § 1 DIN CONVENȚIE

10. Guvernul a susținut că cererea era prematură, deoarece reclamantul ar avea disponibil în viitor un remediu în baza Legii nr. 1545, în cazul în care el va fi achitat definitiv în cadrul procesului penal împotriva sa, aflat încă pe rol. Curtea reamintește că a constatat deja că Legea nr. 1545 este aplicabilă numai persoanelor care au fost achitate sau în privința cărora a fost încetată urmărirea penală (a se vedea *Sarban v. Moldova*, nr. 3456/05, §§ 54 și 59, 4 octombrie 2005). Deoarece, potrivit informațiilor transmise Curții, aceasta nu este și situația reclamantului, Curtea nu este convinsă că remediu sugerat de către Guvern este efectiv în privința plângerilor reclamantului. Prin urmare, obiecția Guvernului trebuie respinsă.

11. Curtea notează în continuare că cererea nu este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție, nici inadmisibilă din orice alte motive. Deci, ea trebuie declarată admisibilă.

12. Principiile generale privind arestul la domiciliu și cerința de a baza privarea de libertate a unei persoane pe o bănuială rezonabilă că ea a comis o infracțiune au fost rezumate în cauzele *Buzadji v. Republica Moldova* [MC] (nr. 23755/07, § 104, 5 iulie 2016) și *Selahattin Demirtaş v. Turcia (nr. 2)* [MC] (nr. 14305/17, § 314, 22 decembrie 2020).

13. Guvernul a susținut că existase o bănuială rezonabilă că reclamantul comisese infracțiunea imputată lui și s-a referit, *inter alia*, la un document semnat de către reclamant, pe care l-a anexat la observațiile sale.

14. Curtea notează că deciziile instanțelor naționale nu s-au referit la nicio probă sau declarații ale martorilor care să susțină bănuiala rezonabilă că reclamantul ceruse și obținuse mită. Ele s-au referit pur și simplu la o listă de documente anexate de către procuratură la demersul său de aplicare a arestării preventive în privința reclamantului. Aceste acte cuprind o ordonanță de începere a urmăririi penale; înaintarea învinuirii în privința reclamantului; procesul-verbal de reținere a reclamantului; procesul-verbal de audiere a reclamantului (care a refuzat să facă vreo declarație în lipsa avocatului său); și procesele-verbale privind percheziția domiciliului și a locului de muncă al reclamantului. După ce a examinat aceste documente, Curtea nu a constatat niciun element care să reprezinte o probă în sprijinul existenței unei bănuiele rezonabile în privința reclamantului, în corespundere cu învinuirea adusă.

15. În privința documentului invocat de către Guvern (a se vedea paragraful 13 de mai sus), Curtea notează că un asemenea document nu a fost invocat de către instanțele naționale și că Guvernul a fost cel care l-a prezentat pentru prima dată în cadrul procedurii din fața Curții. Prin urmare, el trebuie tratat cu prudență (a se compara cu *Guja v. Republica Moldova (nr. 2)*, nr. 1085/10, § 56, 27 februarie 2018). În orice caz, documentul respectiv este o copie a unei cereri depuse la angajatorul reclamantului de către o societate privată, care conține semnătura reclamantului și un text olograf ilizibil, care nu susține în niciun fel acuzația că reclamantul ar fi cerut și acceptat mită.

16. Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că materialele prezentate de către organul de urmărire penală și pe care instanțele naționale s-au bazat pentru a-l priva pe reclamant de libertate timp de mai mult de două luni nu au fost suficiente pentru a convinge un observator obiectiv de faptul că reclamantul ar fi putut săvârși infracțiunea care i se imputa (a se compara și cu *O.P. v. Republica Moldova*, nr. 33418/17, § 39, 26 octombrie 2021). Prin urmare, ea concluzionează că detenția reclamantului între 14 iulie și 20 septembrie 2017 nu s-a bazat pe o bănuială rezonabilă că el a comis o infracțiune și, prin urmare, că a existat o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție.

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

17. Reclamantul a solicitat 15.000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral și 1.012 EUR pentru costuri și cheltuieli.

18. Guvernul a contestat sumele de mai sus, susţinând că sunt excesive.

19. Curtea consideră că, având în vedere încălcarea menţionată mai sus, reclamantul este îndreptăţit la compensarea prejudiciului moral şi îi acordă 7.500 EUR, plus orice taxă care poate fi percepută. Având în vedere documentele din posesia ei, Curtea acordă reclamantului întreaga sumă cerută pentru costuri şi cheltuieli, plus orice taxă care poate fi percepută lui.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Disjunge* cererea de celelalte la care a fost conexată;
2. *Declară* cererea admisibilă;
3. *Hotărăşte* că a existat o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenţie;
4. *Hotărăşte*
 - (a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume, care urmează a fi convertite în moneda Statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului:
 - (i) 7.500 EUR (şapte mii cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - (i) 1.012 EUR (una mie doisprezece euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului, pentru costuri şi cheltuieli;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menţionate mai sus şi până la executarea hotărârii, va fi achitată o dobândă adiţional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilităţii de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade şi majorată cu trei puncte procentuale;
5. Respinge restul pretenţiei reclamantului cu privire la satisfacţia echitabilă.

Redactată în limba engleză şi notificată în scris la 4 aprilie 2023, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 şi 3 din Regulamentul Curţii.

Dorothee von Arnim
Grefier adjunct

Jovan Ilievski
Preşedinte